

STATSRÅDETS PRINCIPBESLUT

Finlands **AFRIKA- STRATEGI**

**MOT ETT STARKARE POLITISKT
OCH EKONOMISKT PARTNERSKAP**

Utrikesministeriet

Suomen Afrikka-strategia

Strategia kattaa Suomen Afrikka-politiikan strategiset painopisteet. Sillä määritellään, mihin suuntaan Suomi haluaa suhteitaan Afrikan maihin, Afrikan unioniin (AU) ja alueellisiin järjestöihin lähivuosina kehittää.

Strategian tavoitteena on monipuolistaa ja syventää Suomen suhteita Afrikan maihin, AU:hun ja alueellisiin järjestöihin. Strategiassa painotetaan erityisesti molempia hyödyttävien poliittisten ja kaupallistaloudellisten suhteiden vahvistamisen tärkeyttä.

Suomi edistää strategian tavoitteita kahdenvälisen Afrikka-suhteidensa ohella osana EU:ta, pohjoismaisessa yhteistyössä, kansainvälisissä rahoituslaitoksissa ja YK:n ja muun monenvälisen yhteistyön puitteissa.

Valtioneuvoston julkaisuja 2021:20, Valtioneuvosto

ISBN PDF 978-952-383-548-1, ISBN painettu 978-952-383-532-0

ISSN PDF 2490-0966, ISSN painettu 2490-0613

© 2021 Ulkoministeriö

Helsinki 2021

Afrikka, ulkopoliittika, taloussuhteet, vienti, turvallisuuspolitiikka, EU

Finlands Afrikastrategi

Detta dokument redogör för de strategiska prioriteringarna i Finlands Afrikapolitik. I dokumentet definieras i vilken riktning Finland vill utveckla sina relationer med länder i Afrika, Afrikanska unionen (AU) och regionala organisationer under de närmaste åren.

Strategins syfte är att fördjupa förbindelserna till länder i Afrika, AU och regionala organisationer och göra dem mer mångsidiga. I strategin prioriteras särskilt vikten av att stärka de politiska och ekonomiska förbindelserna på ett sätt som är till nytta för båda parter.

Finland främjar strategins syfte förutom i sina bilaterala Afrikaförbindelser också som en del av EU, i det nordiska samarbetet, internationella finansieringsinstitut och inom ramen för samarbetet i FN och annat multilateralt samarbete.

Statsrådets publikationer 2021:20, Statsrådet

ISBN PDF 978-952-383-548-1, ISBN tryckt 978-952-383-532-0

ISSN PDF 2490-0966, ISSN tryckt 2490-0613

Helsinki 2021 Finland

© 2021 Utrikesministeriet

Afrika, utrikespolitik, ekonomiska relationer, export, säkerhetspolitik, EU

Finland's Africa Strategy

The document covers the strategic priorities of Finland's Africa policy. It provides the direction for Finland to develop its relations with African countries, the African Union (AU) and regional organisations during the next few years.

The aim of the strategy is to diversify and deepen Finland's relations with African countries, the AU and regional organisations. The strategy emphasises the importance to strengthen mutually beneficial political and economic relations.

In addition to advancing the goals of the strategy bilaterally, Finland will advance them multilaterally in the EU, Nordic cooperation, international financial institutions, the UN and other multilateral cooperation.

Publications of the Finnish Government 2021:20, Finnish Government

ISBN PDF 978-952-383-548-1, ISBN printed 978-952-383-532-0

ISSN PDF 2490-0613, ISSN printed 2490-0966

© 2021 Ministry for Foreign Affairs

Helsinki 2021 Finland

Africa, foreign policy, economic relations, export, security policy, EU

Innehåll

Förord:	2
1. Inledning.....	3
2. Politiska förbindelser och samarbete.....	5
3. Samarbete för främjandet av fred och säkerhet	7
4. Handel och investeringar samt grön tillväxt som skapar arbetstillfällen	9
5. Förbindelser mellan Europeiska unionen, länderna i Afrika, Afrikanska unionen och regionala organisationer.....	12
6. Förbindelser mellan människor och sammanslutningar	14
7. Mål, verkställighet och resurser	16

Förord:

Afrikastrategin tar sikte på en gemensam framtid

Afrikas roll som Europas granne och partner blir allt viktigare för såväl Europeiska unionen som många medlemsländer. Det är viktigt att också vi i Finland diskuterar och förstår de förändringar som de afrikanska länderna genomgår, den ekonomiska utvecklingen och den växande ungdomens enorma potential. Ofta motsvarar våra föreställningar inte dagens verklighet, och de behöver uppdateras. Denna strategi är en del av uppdateringen. Den stärker bilden av de afrikanska ländernas mångfald och Afrikas växande betydelse.

Målsättningarna är nya. Finlands Afrikastrategi fokuserar inte på utvecklingssamarbete, utan på att utveckla och diversifiera de politiska och ekonomiska relationerna mellan Finland och de afrikanska länderna. Det är statsrådets strategi, men genomförandet förutsätter ett tätt samarbete med alla intressentgrupper.

Den nationella processen för att utarbeta Afrikastrategin visade att det i Finland finns ett stort intresse för att utvidga och fördjupa relationerna till afrikanska länder och organisationer. De stora gemensamma utmaningar som mänskligheten står inför, från klimatförändringen till hälsosäkerheten, kan endast lösas genom att vi intensifierar det politiska samarbetet, utvecklar våra ekonomiska relationer och handeln och delar med oss av våra fungerande metoder. Alla behövs i samarbetet: statsförvaltningen, de politiska beslutsfattarna, näringslivet, det civila samhället och forskarsamhället.

Strategin har beretts vid utrikesministeriet under ledning av den politiska statssekreteraren och i nära samarbete med andra ministerier och intressentgrupper. Jag vill framföra mitt varma tack till alla som deltagit i den omfattande samråds-

processen. Tack också till dem som ordnat diskussionsmöten. Processen resulterade i mängder av ny information om finländska aktörers samarbete med de afrikanska länderna och i många goda uppslag och idéer, som vi kommer att fortsätta samarbeta kring.

När vi nu utvecklar relationerna till Afrika befinner vi oss i en ny konkurrenssituation. Ett intensifierat samarbete med Afrika intresserar inte bara Finland och Europeiska unionen. Vi måste satsa på de samarbetsområden där vi har mest att ge och mest att vinna. Vi eftersträvar samarbete som är ömsesidigt och gynnar båda parterna. Finländska aktörer kan också dra nytta av afrikansk kompetens, till exempel inom vetenskap, forskning och hälsosäkerhet.

Under processen har det varit viktigt att höra också afrikanska intressentgrupper. Vi har fört givande och nyttiga diskussioner med bland annat Finlands afrikanska diaspora och de afrikanska ländernas ambassader. Vi har för avsikt att fortsätta även dessa diskussioner i framtiden.

När jag skriver detta pågår en global pandemi. Coronakrisen drabbar ekonomierna i många afrikanska länder hårt. När världsekonomin återhämtar sig fortsätter också de afrikanska ländernas ekonomiska tillväxt.

I bantuspråken finns ordet ”ubuntu”. Det betyder ”jag är, för att vi är”. Det fungerar bra som utgångspunkt för att tackla globala kriser.

Pekka Haavisto
Utrikesminister

1. Inledning

Finlands Afrikastrategi ska stärka det politiska och ekonomiska partnerskapet med länder i Afrika och afrikanska aktörer.

Under de senaste åren har Afrika förändrats betydligt. I många länder i Afrika har ekonomin vuxit, kontinenten har blivit politiskt och ekonomiskt enhetligare och befolkningen ökar avsevärt. Samtidigt har Afrikas strategiska, geopolitiska och ekonomiska betydelse ökat.

De internationella aktörernas politiska och ekonomiska engagemang på den afrikanska kontinenten har ökat. Konkurrensen om inflytande, naturresurser och hantering av transport- och energiförbindelser och digitala förbindelser som påverkar handel och investeringar i Afrika har ökat. Kina har intensifierat sina politiska förbindelser och handelsförbindelser med länderna i Afrika. Ryssland har samma mål inom ramen för sina resurser och fokuserar särskilt på militärt samarbete. Golfstaterna och Turkiet är allt mer aktiva i Afrika. Europeiska unionen (EU) och flera medlemsstater strävar också efter att stärka det politiska respektive ekonomiska samarbetet med länder i Afrika. USA:s starka engagemang i olika delar av Afrika erbjuder samarbetsmöjligheter för EU och Finland.

För Europa och Finland är betydelsen av den afrikanska kontinenten som granne särskilt stor. Utvecklingen och säkerheten i Afrika har en direkt inverkan på EU och dess medlemsstater. Sjuttio procent av de 1,3 miljarder människor som bor i Afrika är yngre än 30 år, och i takt med den snabba befolkningstillväxten fortsätter antalet unga att öka. De unga är en viktig resurs för utvecklingen i länderna i Afrika. Utvecklingen på den afrikanska kontinenten, och även Europa och Finland, påverkas av hur länderna i Afrika kan anpassa sig till klimatförändringen, bevara den biologiska mångfalden och ta itu med

utmaningarna med befolkningstillväxten bland annat genom att erbjuda unga utbildning, arbetstillfällen och politiska påverkningssmöjligheter. De gemensamma globala utmaningarna kan inte lösas utan de afrikanska länderna, som utgör en fjärdedel av FN:s medlemsstater. Senast har covid-19-pandemin visat att ett globalt samarbete är nödvändigt.

Med hjälp av strategin för Afrika vill statsrådet diversifiera och fördjupa Finlands förbindelser med länderna i Afrika, Afrikanska unionen (AU) och regionala organisationer med särskild fokus på politiska och ekonomiska förbindelser. Målsättningen är dessutom att göra Finlands Afrikapolitik mera övergripande och mer samstämmig. Statsrådet ökar de politiska kontakterna med länder och organisationer i Afrika, det diplomatiska engagemanget och engagemanget inom handeln med Afrika. Handeln mellan Finland och länderna i Afrika ska fördubblas mellan 2020 och 2030.

Med tanke på Finlands nationella intressen är det viktigt att Finland bidrar till en positiv utveckling i Afrika och att Finland med sina afrikanska partner bygger ett nytt politiskt och ekonomiskt samarbete som gynnar båda parterna. Ur ett afrikanskt perspektiv har Finland i sin tur kunskap som länderna kan dra nytta av när de utvecklar sina samhällen och diversifierar sina ekonomier.

De allmänna principerna, målen och värdegrunderna för Finlands utrikespolitik fastställs i statsrådets utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelse, där de mänskliga rättigheterna, rättsstatsprincipen, demokrati, fred, frihet, likvärdighet och

främjande av jämställdhet utgör en central värdegrund för Finlands internationella verksamhet.

Finlands Afrikastrategi preciserar redogörelsens mål och prioriteringar för Afrika. Vid sidan av sina bilaterala förbindelser med Afrika främjar Finland ovannämnda mål som en del av EU, i det nordiska samarbetet, i internationella finansinstitut och inom ramen för FN-samarbetet och annat multilateralt samarbete. När det gäller yttre förbindelser är Europeiska unionen Finlands viktigaste referensram, kanal för påverkan och säkerhetsgemenskap, även i frågor som rör Afrika. Vid sidan av EU är de nordiska länderna med likadana värdegrunder och samhällsmodeller också en viktig referensgrupp för Finland.

I enlighet med den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen beaktar Finland i all sin verksamhet Agenda 2030 för en global hållbar utveckling och Parisavtalet om klimatförändring samt konventionen om biologisk mångfald (CBD) som de flesta länder i Afrika också har förbundit sig till. Målet för klimatfrågor i Finlands utrikespolitik är att främja en global övergång till utsläppsnåla och klimatresilienta samhällen.

Finland främjar sin Afrikapolitik utifrån gemensamma intressen och ömsesidighet. Utvecklingen av förbindelserna utgår från förståelsen av att Afrika är en politiskt, ekonomiskt och kulturellt sett mycket mångskiftande kontinent som består av 54 stater. Länderna i Afrika leder och ansvarar för sin respektive utveckling och säkerhet, varför målen i AU:s Agenda 2063 The Africa We Want utgör utgångspunkten för Finlands strategi.

Finlands långvariga förbindelser, framför allt med länderna i Afrika söder om Sahara, grundar sig på ett resultatriktat utvecklingssamarbete. Detta samarbete har skapat en god grund för att diversifiera relationerna och öppnar möjligheter för att stärka de politiska och ekonomiska förbindelserna. Finlands diplomatiska och handelsekonomiska förbindelser med länderna i Nordafrika har av hävd varit starka, men de har också potential att bli större.

Utvecklingssamarbetet förblir ett av de viktigaste verktygen för Finlands utrikespolitik i Afrika. Det främsta målet för den

politiken är att stödja Afrika i att uppnå målen för hållbar utveckling, särskilt när det gäller att avskaffa fattigdom och ojämlikhet. Afrika är även framöver den geografiska tyngdpunkten för Finlands utvecklingssamarbete. Finlands utvecklingspolitiska principer som sträcker sig över valperioderna och de prioriterade områden som fastställs i riktlinjerna styr Finlands utvecklingssamarbete även i Afrika. Dessutom strävar Finland efter att öka sitt deltagande i krishanteringen i Afrika.

Åtgärderna för att fördjupa och diversifiera förbindelserna mellan Finland och Afrika ankommer inte enbart på statsrådet. Strategin kommer förhoppningsvis att stimulera samarbetet i Afrika mellan offentliga aktörer, privata aktörer och civilsamhällesaktörer. En uppdaterad, mångfasetterad och realistisk bild av länderna i Afrika och samarbetsmöjligheterna i dag är avgörande för att väcka intresse hos aktörerna.

2. Politiska förbindelser och samarbete

Finland stärker de politiska förbindelserna och samarbetet med länder och regionala organisationer i Afrika.

Många länder i Afrika är aktiva internationella och regionala aktörer. Deras betydelse i det internationella samarbetet har ökat, bland annat inom FN. De 54 afrikanska staternas åsikter och insatser har betydelse för utvecklingen av det regelbaserade internationella systemet, såsom främjandet av de mänskliga rättigheterna, bekämpningen av straffrihet och åtgärderna för att hitta lösningar på gemensamma globala utmaningar.

Samtidigt som de afrikanska ländernas politiska och ekonomiska betydelse har vuxit har intresset och konkurrensen om partnerskap med länderna också ökat. EU och många av dess medlemsstater har börjat stärka och diversifiera sina förbindelser med länderna i Afrika.

Starka och förtroliga politiska förbindelser behövs för att Finland ska kunna främja sina mål, hitta samarbetspartner och stöda gemensamma intressen. Goda politiska förbindelser behövs för att främja samarbete inom ekonomi och handel samt utvecklingssamarbete och är ofta en förutsättning för samarbete med lokala aktörer och civilsamhällesorganisationer. Å andra sidan utgör också utvecklingssamarbetsförbindelserna en god utgångspunkt för att fördjupa de politiska och ekonomiska förbindelserna.

Finlands politiska och ekonomiska förbindelser stärks även av ett samarbete som är mer omfattande än statsrådets verk-

samhet, dvs. ett bredare samarbete mellan det finländska samhället och länder i Afrika. Riksdagens internationella verksamhet och kontakter med parlamenten i olika länder i Afrika kompletterar till exempel samarbetet mellan regeringarna och det ekonomiska samarbetet.

Mål 1: Finland ska stärka sina förbindelser med länder i Afrika, Afrikanska unionen och regionala organisationer

- Statsrådet stärker förbindelserna med länder och regionala organisationer i Afrika. Antalet besök och möten på politisk nivå och tjänstemannanivå ska ökas i syfte att främja Finlands mål. Statsrådets interna informationsutbyte och den gemensamma målsättningen för Afrikasamarbetet ska utvecklas.
- Finland ska stärka sitt diplomatiska engagemang och sitt handelsengagemang i Afrika i syfte att stärka de politiska och ekonomiska förbindelserna.
- Finland ska främja samarbetet mellan de nordiska länderna och länderna i Afrika. Finland utnyttjar möjligheterna till nordiskt samarbete och initiativ för att kunna uppnå sina politiska och ekonomiska mål såväl på landnivå, inom ramen för EU som på globala forum.
- Finland stöder den regionala integrationen i Afrika både bilateralt och som en del av EU.

Mål 2: Finland ska intensifiera samarbetet med länder i Afrika i regionala och globala frågor

- Finland stöder de afrikanska ländernas mål att stärka sin representation i FN:s säkerhetsråd.
- Finland intensifierar åsiktsutbytet och samarbetet med länder i Afrika, AU och regionala organisationer bilateralt, som en del av EU och i internationella organisationer, framför allt inom följande teman:
  - Fred och säkerhet, särskilt fredsmedling och FN:s resolutioner Kvinnor, fred och säkerhet (1325) och Unga, fred och säkerhet (2250).
  - Det regelbaserade multilaterala systemet och regional integration.
  - En klimatresilient och utsläppsnål utveckling, cirkulär ekonomi samt en hållbar förvaltning, användning och skydd av naturresurser samt biologisk mångfald. Klimatfrågor i utrikespolitiken främjas av finansministrarnas klimatkoalition som har inrättats på Finlands initiativ.
  - Tillgodoseende av mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatsprincipen, jämställdhet och kvinnors rättigheter (inbegripet sexuell och reproduktiv hälsa samt sexuella och reproduktiva rättigheter) på nationell, regional och global nivå.
  - Utbildning, kunskap, forsknings- och innovationssamarbete. Finland deltar aktivt i samarbetet för att lösa den globala krisen kring lärande.
- Som en del av en mer omfattande politisk dialog bildar Finland en diskussion och ett samarbete om migration, särskilt med de afrikanska länder från vilka invandrare kommer till Finland. Finlands regering främjar möjligheter till laglig migration: det viktiga är inte enbart att flyktingar vidarebosätts, utan även att framför allt förbättra tillgången till arbete och studier. Vid sidan av detta, gäller det att se till att det finns fungerande och rättvisa förfaranden för att få personer som befinner sig i landet utan laglig rätt att återvända, med respekt för de universella mänskliga rättigheterna, samt att främja återintegration av dem som återvänt. Finlands utvecklingsbistånd och deltagande i krishantering inverkar på lång sikt på orsakerna som ligger bakom ofrivillig migration. Finland deltar i åtgärderna mot människohandel och smuggling.
- Finland främjar myndighetssamarbetet för att utveckla förvaltningarna i olika länder i Afrika genom att utnyttja EU:s finansierings- och samarbetsmöjligheter.

3. Samarbete för främjandet av fred och säkerhet

Finland ökar samarbetet inom fred och säkerhet med länder i Afrika, Afrikanska unionen och regionala organisationer och stärker genom sina åtgärder de afrikanska ländernas förmåga att svara för sin säkerhet.

Främjande av fred och säkerhet i Afrika är ett av de viktigaste målen för AU:s Agenda 2063. Det ligger i EU:s och Finlands intresse att stödja uppnåendet av detta mål. Säkerhetsutmaningarna i Afrika, såsom utdragna konflikter och naturkatastrofer, påverkar säkerheten i Europa och Finland negativt och avspeglas bland annat i form av ökad, okontrollerad och oförutsebar migration. Internationella terroristorganisationers verksamhet och spridning till nya områden i Afrika utgör ett hot mot den regionala och den internationella säkerheten och påverkar direkt även Finland. Genom att delta i stödet för Afrikas säkerhet förbättrar Finland också sin egen säkerhet. Ur säkerhetsperspektiv är framför allt Afrikas horn, Sahel och Libyen centrala områden. Dessutom bör hänsyn tas till de områden som instabiliteten håller på att sprida sig till.

Finland behandlar temat fred och säkerhet ur ett helhetsperspektiv för att främja säkerheten i vidsträckt bemärkelse. Säkerheten kan enbart vara hållbar om den bygger på mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatsprincipen och jämställdhet mellan könen. Framtidsutsikterna för det ökande antalet unga i Afrika, såsom utbildnings- och arbetsmöjligheterna eller bristen på sådana, har ett direkt samband med samhällenas stabilitet. Åtgärder för att minska fattigdom och ojämlikhet

bidrar till förbättrad säkerhet. Det är viktigt att ta hänsyn till tvister rörande klimat, miljö och naturresurser och som ofta är orsaken till konflikter.

Finland påverkar lösandet av frågor om fred och säkerhet i EU, FN och AU. Finland har redan länge stött fred och säkerhet i Afrika bland annat genom att delta i krishanteringsinsatser och ge utbildning i krishantering, vidta stödåtgärder inom säkerhetssektorn, genomföra vapenkontrollprojekt och erbjuda fredsmedling. Denna verksamhet kommer att fortsätta.

Mål: Finland främjar konfliktförebyggande och konfliktlösning genom att stödja utvecklingen av fredliga och demokratiska samhällen och stärka resiliensen

- Finland påverkar de bakomliggande orsakerna till konflikter genom att öka stödet för resiliensen i samhällen i Afrika genom att samordna fredsbyggande åtgärder, humanitärt bistånd, krishantering och utvecklingssamarbete. Finland bidrar till att dessa frågor beaktas konsekvent i åtgärderna som vidtas i EU och FN.
- Finland främjar inom EU en övergripande och effektiv verksamhet som stärker fred och säkerhet. EU:s kapacitet ska stärkas när det gäller att förutse och vidta snabba åtgärder vid nya kriser och instabilitet. För Finland är det viktigt att EU fortsätter att stödja stabiliseringen av både Afrikas horn och Sahel. Det är också viktigt att intensiviera samarbetet och dialogen mellan EU och AU när det gäller att förebygga och lösa kriser.
- Med hjälp av centret för fredsfrämjande vid utrikesministeriet och den finländska kompetensen inom fredsfrämjande ökar Finland stödet för fredsprocesser i Afrika särskilt inom Finlands specialkompetensområden, såsom inkluderande fredsprocesser (kvinnor, unga), vattendiplomati och nyttjandet av traditionella och religiösa ledares roller.
- Finland utvecklar Afrikas förmåga att hantera kriser och förebygga konflikter både bilateralt och via EU, FN, AU och andra partnerskap. Inom FN och via den europeiska fredsfaciliteten bidrar Finland till att stärka finansieringen av fredsbevarande operationer i Afrika, och uppmuntrar länderna i Afrika att öka den egna finansieringen till AU:s fredsfond.
- I enlighet med den utrikes- och säkerhetspolitiska redogörelsen ska deltagandet i krishantering om möjligt utökas, särskilt i Afrika. För närvarande är en femtedel av experterna inom civil krishantering och ungefär en tiondel av soldaterna i Finlands krishanteringsoperationer verksamma i Afrika. Deltagandet i krishantering utökas avsevärt så att det bättre motsvarar Afrikas betydelse för säkerheten för Finland och Europa. Möjligheterna till samarbete med de nordiska länderna och andra viktiga partnerländer utnyttjas.
- Finland fortsätter att stödja samarbetet mellan EU, FN och AU i syfte att förebygga och bekämpa våldsam extremism och radikaliserings, terrorism, människohandel och våld mot kvinnor.
- Finland framhåller starkt frågor rörande demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och rättsstatsprincipen i dialogen med länder i Afrika och med AU, och stöder aktörer som främjar mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatsprincipen och gott styre i Afrika.
- Finland stöder arbetet mot spridning av handeldvapen och lätta vapen, samt andra konventionella vapen i Afrika.
- Finland fortsätter samarbetet för att främja hälsa, miljöskydd, vattenskydd, livsmedelssäkerhet och markrättigheter i Afrika såväl nationellt som via internationella organisationer och initiativ, med fokus på ett tänkande som sammankopplar människors och djurs hälsa samt miljöhälsa (One Health).

4. Handel och investeringar samt grön tillväxt som skapar arbetstillfällen

Det ligger i Finlands och Afrikas intresse att främja en hållbar ekonomisk tillväxt och en ekonomisk omstrukturering och att öka handeln och investeringarna.

Den afrikanska kontinenten är en stor och snabbt växande marknad. Marknaden är inte enkel, men den kan erbjuda stora möjligheter. Covid-19-pandemin har bromsat den positiva ekonomiska utvecklingen på kontinenten, och det tar tid att återhämta sig efter konsekvenserna av pandemin. Pandemin förändrar dock inte den stora bilden. Möjligheterna att öka handelsförbindelserna mellan Finland och flera länder i Afrika är stora och förbindelserna kan intensifieras på ett sätt som gynnar både finländska och afrikanska aktörer. Ett framgångsrikt tillträde till nya marknader gynnar finländska företag och därigenom finländarnas välfärd.

När finländska företag kommer in på den afrikanska marknaden, kan de införa högklassig och konkurrenskraftig kunskap och teknik som kan bidra till att människovärdiga arbetstillfällen skapas och produktiviteten i afrikanska företag ökar. Finländska företag kan för sin del bidra till att de afrikanska ekonomierna kan övergå till renare och mer hållbara lösningar, och ta itu med de utmaningar som klimatförändringarna och minskningen av den biologiska mångfalden medför, bland

annat tillgången till rent vatten, förvaltningen av naturresurser, livsmedelssäkerheten och ett hållbart skogsbruk. Dessutom har ansvarsfullt verksamma finländska företag möjlighet att verka som föregångare inom företagsansvar och socialt ansvar i Afrika.

Ett framgångsrikt samarbete mellan finländska aktörer och afrikanska aktörer, även inom forskning och innovation, kan leda till nya tekniska lösningar. Till följd av detta kan såväl finländska företag som afrikanska företag bli mer konkurrenskraftiga både i Afrika och på global nivå. Samarbetet för att främja digitalisering är ett lovande område, likaså olika lösningar för cirkulär ekonomi och bioekonomi, avfallshantering och förnybara energikällor.

I Afrikapolitiken satsar EU på att främja en grön omställning och digital omvandling och styr en hel del medel till dessa sektorer, vilket kan ge finländska aktörer möjligheter. Investeringar i hållbara förbindelser inom transporter, energi och digital ekonomi är ett viktigt verktyg för att främja en eko-

nomisk omstrukturering. Genom åtgärder för att begränsa klimatförändringen i anslutning till förnybara naturresurser, till exempel beskogning, ett hållbart skogsbruk och tillhörande informationssystem, skapas möjligheter för ett land som Finland.

Unga i Afrika spelar en viktig roll i kontinentens utveckling. En av de stora utmaningarna i Afrika är att skapa människovärdiga arbetstillfällen för den unga och växande befolkningen. Lösningar som förbättrar kvaliteten och omfattningen av lärandet kan ha en betydande inverkan på den ekonomiska tillväxten, konkurrenskraften och sysselsättningen för unga och kvinnor i länderna i Afrika. Lärande och utbildning erbjuder många handelsmöjligheter för finländska företag. Kreativa sektorer kan också erbjuda nya handelsmöjligheter. Genom Finlands utvecklingssamarbete främjas kvinnors deltagande i en ekonomisk verksamhet.

Det regelbaserade multilaterala handelssystemet ligger i både Finlands och de afrikanska ländernas intresse. Samarbetet i multilaterala organisationer kan intensifieras. Det kontinentala frihandelsområdet i Afrika (AfCFTA) förväntas bidra till att avsevärt öka handeln mellan länderna i Afrika och påskynda ekonomiska reformer. Finländska företag får nya möjligheter genom en gemensam marknad och genom en ökad, diversifierad handel och produktion. Finländsk kompetens kan utnyttjas vid upprättandet av AfCFTA, till exempel när det gäller att använda digitala lösningar vid förtullning av varor.

Mål 1: Handeln mellan Finland och länder i Afrika ska fördubblas mellan 2020 och 2030, och finländska företags investeringar i Afrika och afrikanska företags investeringar i Finland ska ökas betydligt under den nämnda perioden

- Finland riktar de statliga exportaktörernas insatser allt tydligare till länder och sektorer som har den största handelsekonomiska potentialen. Länder som prioriteras och sektorer fastställs i samarbete med näringslivets representanter.
- Vid beskickningarna i de prioriterade länderna kommer stärkande av handelsförbindelserna att vara en av Finlands tyngdpunkter, och resurser fördelas till

beskickningarna (och Team Finland-teamen) i enlighet med prioriteringen.

- Finland ökar antalet ministerbesök och andra högnivåbesök i Afrika. Främjande av export och stärkande av handelsekonomiska förbindelser kommer att bli en mer strategisk del av alla besök och politiska diskussioner i Afrika.
- Finland förbättrar samarbetet mellan offentliga aktörer och privata aktörer och effektiviteten i exportfrämjandet. Nätverket Team Finland ställer upp mål och indikatorer för att utvärdera effektiviteten i den exportfrämjande verksamheten.
- Den privata respektive offentliga finansiering och service som erbjuds finländska företag ska som en helhet utvecklas så att de bättre tillgodoser den afrikanska marknadens och de finländska företagens behov. Metoder för att främja finländska påverkansinvesteringar och en hållbar finansiering i Afrika ska tas fram. Afrikanska företags investeringar i Finland ska främjas.
- Nätverket Team Finland skapar möjligheter att presentera det finländska utbudet i större helheter. Målet är att bygga ekosystem där lokomotivföretag bidrar till den internationella tillväxten i små och medelstora företag. Ett av målen är att inom gemensamt fastställda prioriteringar skapa ekosystem kring potentiella finländska aktörer som redan är etablerade på marknaden. Olika aktörer ska engageras och stödjas i en långsiktig verksamhet.
- Nätverken i näringslivet och högskolor ska utnyttjas ännu bättre i exportfrämjandet, inbegripet internationella handelskammare med vilka Finland har samarbetsförbindelser.
- Informationen om marknads- och finansieringsmöjligheterna för finländska företag i Afrika ska effektiviseras.

Mål 2: Finländsk kompetens ska kombineras med främjande av en grön tillväxt och en hållbar strukturomvandling som också skapar arbetstillfällen i länder i Afrika

- Samarbetet inom vetenskap och forskning utökas på områden som berör en grön strukturomvandling och mekanismer för att påverka klimatförändringen och

förlusten av biologisk mångfald. Målet är att samarbetet ska leda till handelsförbindelser mellan finländska aktörer och afrikanska aktörer.

- På myndighets- och expertnivå utökas växelverkan med viktiga länder och organisationer i Afrika inom områden som finländska företag är intresserade av och där Finland kan erbjuda kompetens som länderna i Afrika är intresserade av, till exempel inverkan av artificiell intelligens på framtidens arbete. I samarbetet mellan finländska myndigheter och afrikanska myndigheter utnyttjas i allt större omfattning sektorspecifika samarbetsprotokoll och samarbetsavtal där företagens roll också beaktas.
- Samarbetet mellan afrikanska aktörer och finländska aktörer inom teknik och innovation ska intensifieras. Den helhet som omfattar Finlands bilaterala, regionala och multilaterala utvecklingsamarbete, den privata sektorns finansiella instrument, inbegripet Finnpartnership och Developing Markets Platform, och andra kanaler för utvecklingsfinansiering stärks för att de ska tillgodose framtida behov. Samarbetsmöjligheter genom innovationsprogram som organiseras av multilaterala aktörer finansierade av EU och Finland ska utnyttjas.
- Finland ökar det mångsidiga samarbetet för att kunna förbättra utbildningsmöjligheterna, särskilt inom yrkesutbildningen. På så sätt kan ungdomar få de kunskaper och de färdigheter som behövs för att kunna arbeta i framtiden och för att skapa arbetstillfällen. Dessutom skapar detta förutsättningar för konkurrenskraft och innovation som främjar en hållbar utveckling.
- Målet är att investeringarna i Afrika ska stå för minst 50 procent av värdet av Finnfonds nya finansieringsbeslut. Regeringen säkerställer verksamhetsförutsättningarna och en tillräcklig risktagningsförmåga för Finnfund.
- Finlands utvecklingsamarbete i form av lån och investeringar (utvecklingspolitiska finansiella investeringar) syftar till att minst 60 procent av den finansiering som beviljas 2020–2023 ska fördelas till Afrika. En stor del av denna andel stöder en grön omställning i Afrika, eftersom minst 75 procent av alla utvecklingspolitiska finansiella investeringar ska riktas till klimatfinansiering.

- Metoder för att bättre främja finländska företags deltagande i EU-finansierade projekt och projekt som finansieras av internationella finansinstitut och organisationer ska kartläggas.
- Finland främjar åtgärder för att förbättra företags- och investeringsklimatet och hållbarheten i företagsverksamheten i olika länder i Afrika. Påverkanskanaler: bilaterala förbindelser, multilateralt samarbete framför allt i utvecklingsbanker, nordiskt samarbete och verksamhet som en del av EU. Ett sätt att påverka kan vara att utvecklingsfinansieringen fördelas på ett sätt som stöder ändringar i affärs miljön, till exempel genom att stärka rättsstatsprincipen och insynen i ekonomin.
- Genom att utnyttja kreativt och kulturellt kunnande stöds diversifieringen av näringsstrukturen och uppkomsten av nya servicestrukturer.
- Afrika spelar en viktig roll i Finlands program Verotus ja kehitys (Beskattning och utveckling) för 2020–2023. Finland främjar de afrikanska ländernas ansträngningar att stärka hållbarheten i sina ekonomier genom att stödja ländernas skattesystem och åtgärderna mot kapitalflykt och genom att bidra till att ländernas röst blir hörd i förhandlingarna om en global skattepolicy. Dessutom främjar Finland skatteansvaret för företag som stöds med medel för utvecklingsamarbete i Afrika.

Mål 3: Finland försvarar det regelbaserade multilaterala handelssystemet och stöder en regional ekonomisk integration i Afrika

- Det samarbete som Finland och länderna i Afrika bedriver i internationella organisationer ska intensifieras.
- Finland stöder upprättandet av det kontinentala frihandelsområdet i Afrika (AfCFTA) och andra mekanismer för ekonomisk integration, särskilt på områden där Finland kan erbjuda kompetens. Upprättandet av AfCFTA och regional integration ska även främjas genom utvecklingsfinansiering.

5. Förbindelser mellan Europeiska unionen, länderna i Afrika, Afrikanska unionen och regionala organisationer

Finland deltar aktivt i utformningen av EU:s Afrikapolitik och främjandet av EU:s värderingar och intressen i Afrika.

EU är Afrikas största handels- och investeringspartner, källa till invandrarnas penningförsändelser, den viktigaste utvecklingspartnern och den största finansiären av den regionala integrationen i Afrika och AU:s fredsbevarande operationer. Det är viktigt att EU:s stora insatser leder till ett starkare politiskt partnerskap. EU:s ställning i Afrika blir dock allt mer utmanad som en följd av den ökade aktiviteten hos andra internationella aktörer och den politiska, ekonomiska och ideologiska konkurrensen.

Både EU och länderna i Afrika ska kunna gynnas av ett mer ömsesidigt och närmare politiskt och ekonomiskt samarbete. Genom samarbete är det möjligt att hitta lösningar på gemensamma utmaningar. För EU är det viktigt att länderna i Afrika utvecklas i en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar riktning. För både Europa och länderna i Afrika är det relevant vilken framtid de unga förväntar sig för sig själva och sina hemländer. En positiv utveckling på den afrikanska kontinen-

ten förbättrar säkerheten i Afrika och EU och ökar möjligheterna till handel och annat samarbete som gynnar båda parter. Det är viktigt att förbättra förbindelserna mellan Europa och Afrika genom investeringar i transportnät, energinät och digitala nät. Det skapar ekonomiska möjligheter för både afrikaner och européer.

För att EU ska kunna stärka sin nuvarande ställning krävs ett mer strategiskt grepp och en bättre handlingsförmåga. EU:s medlemsstater och institutioner bör kunna samarbeta och samordna på ett smidigare sätt. Ett mer integrerat funktionsätt inom EU gör det lättare att stärka det politiska samarbetet och att komma överens om gemensamma ståndpunkter med länder i Afrika. Ett politiskt och ekonomiskt partnerskap som bygger på gemensamma intressen är det effektivaste sättet att främja EU:s värderingar och mål.

Finland anser att gemensamma intressen står att finna framför allt på områdena fred och säkerhet, ekonomi och handel, utbildning samt klimat och miljö. I all verksamhet bör EU på ett genomgripande sätt främja en socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar utveckling och jämställdhet mellan könen enligt Agenda 2030 och sätta unga i centrum för Afrikapolitiken.

Mål 1: Finland främjar ömsesidiga och på gemensamma intressen baserade förbindelser mellan EU och länder i Afrika

- Finland stöder för sin del intensifieringen av förbindelserna och det konkreta samarbetet mellan EU och länder i Afrika. Finland är berett att stödja EU:s budskap till länder i Afrika och att främja åsiktsutbyte mellan EU och länder i Afrika.
- Finland stöder betydande EU-investeringar i grön omställning av afrikanska ekonomier, digitalisering, hållbar utveckling som skapar människovärdiga arbetstillfällen och hållbar konnektivitet. Finland deltar i detta samarbete och utnyttjar de möjligheter som åtgärder på EU-nivå skapar för att stärka handeln mellan Finland och länder i Afrika.
- Finland främjar ett förstärkt multilateralt samarbete mellan EU och AU. Finland anser att det är viktigt att EU stöder stärkandet av AU:s ställning och integrationen av Afrika.
- Finland deltar i EU:s klimatdiplomati och anser att det är viktigt att i de politiska diskussionerna mellan EU och länderna i Afrika främja målen för klimatförändring och motverka förlusten av biologisk mångfald.
- Finland bidrar till att resultaten av biståndet förbättras vid planeringen och genomförandet av EU:s utvecklingssamarbete och att fokus läggs på det lokala ägarskapet.
- Finland stöder EU:s och AU:s strävan att stärka ungdomars roll i partnerskapet, betona vikten av att höra ungdomar och det civila samhället och uppmuntra finländska ungdomar att delta i samarbetet. Finland stöder kommissionens initiativ att öka satsningarna på utbildning på EU-nivå.

- Finland anser att det är viktigt för EU att effektivisera dialogen om migration och samarbetet med AU och länderna i Afrika som ett led i de mer övergripande förbindelserna och partnerskapen mellan EU och länderna i Afrika. EU:s stöd och åtgärder används proaktivt för att minska den okontrollerade och oförutsebara migrationen och de bakomliggande orsakerna till den. Dessutom bör EU förbättra möjligheterna till laglig migration och främja rörlighet inom Afrika.

Mål 2: Genom sin verksamhet stöder Finland en förstärkt och mer enhetlig roll för EU i Afrika

- Finland deltar aktivt i EU-samordnandet, den gemensamma Team Europe-verksamheten samt utvecklingen av EU:s strategiska kommunikation i Afrika.
- Finland anser att EU i ännu högre grad ska bidra till att trygga det europeiska kunnandet och konkurrenskraften på den afrikanska marknaden, särskilt inom sektorer som är strategiskt viktiga för EU.

Mål 3: Finland främjar finländska aktörers deltagande i partnerskapet mellan EU och AU

- Utnyttjandet av finländsk kompetens (statliga inrättningar, företag, aktörer inom vetenskap, forskning och utbildning, kulturaktörer, civilsamhällesorganisationer) ska främjas i partnerskapet mellan EU och Afrika. Möjligheter till samarbete med andra EU-länder ska också utnyttjas. Möjligheter till EU-finansiering för finländska aktörer ska kartläggas och finländska aktörer ska stödjas för att delta i partnerskapet.
- Tillsammans med den övriga statsförvaltningen stöder utrikesministeriet på ett mer systematiskt sätt rekryteringen av finländare till sådana av Europeiska utrikestjänstens och kommissionens Afrikauppdrag som är viktiga med tanke på Finlands intressen.

6. Förbindelser mellan människor och sammanslutningar

AU:s Agenda 2063 betonar människornas betydelse för kontinentens framtid. Investeringar, särskilt i unga och kvinnor, och samspelet mellan människor har också betonats i partnerskapet mellan EU och Afrika. Förbindelser mellan människor och sammanslutningar samt en bättre kulturell förståelse utgör också en grund för starkare politiska och ekonomiska förbindelser.

Förbindelserna mellan det finländska samhället och Afrika är långa och sträcker sig till olika delar av kontinenten. Fokus i förbindelserna ligger främst på utvecklingssamarbetet i Afrika söder om Sahara. Samarbeta förekommer också bland annat inom handeln och mellan utbildningsinstitut och forskningsinstitut. Det är viktigt att ytterligare diversifiera och utvidga dessa förbindelser. För detta behövs intresse och kunnande hos människor i utbildningsinstitut, forskningsinstitut, den privata sektorn, kulturområdet, medier, organisationer och andra delar av samhället samt kunskap om samarbetsmöjligheter som gynnar båda parterna. Det är viktigt att främja samarbete och nätverkande mellan finländska aktörer.

Den växande afrikanska diasporan och diasporaorganisationerna i Finland är en resurs i utvecklingen av förbindelserna mellan Finland och länder i Afrika, i utvecklingssamarbetet, handelssamarbetet och det ekonomiska samarbetet. Finland har åtagit sig att främja en kulturell och språklig mångfald och anser att kultur och konst är viktiga verktyg för att stärka sammanhållningen i samhällen.

Vid utvecklingen av starkare förbindelser är det viktigt att öka kontakterna mellan afrikanska ungdomar och finländska ungdomar. Digitalisering kan erbjuda nya metoder för detta. Dessutom är det viktigt att stödja ungdomars deltagande i samhället.

Mål: Finland främjar förbindelser på olika nivåer i samhället

- Finland fortsätter att bistå civilsamhällesorganisationer och uppmuntrar till att utveckla civila samhällen.
- Regelbunden dialog ska föras med afrikanska aktörer från olika sektorer och med den afrikanska diasporan. Aktörerna uppmuntras att öka sitt ömsesidiga samarbete.
- Högskolor, forskningsorganisationer och tankesmedjor uppmuntras att tillsammans med sina afrikanska motparter utveckla partnerskap som gynnar båda parterna och att främja utbytesstudier och forskarutbyte mellan Finland och länder i Afrika, även genom att använda EU-finansieringsmöjligheter. Informationen om möjligheterna och kanalerna för rörlighet bör ökas. Nordiska Afrikainstitutet och finländska högskolors nätverk ska utnyttjas i syfte att utveckla forskarsamarbetet.
- Aktörer på kulturområdet och inom den kreativa sektorn ska uppmuntras att utveckla partnerskap.

- Möjligheterna att delta i EU-samarbetet ska utredas i syfte att ta fram kanaler för laglig invandring. Framför allt ska möjligheterna till cirkulär migration utnyttjas i syfte att stödja en hållbar ekonomisk tillväxt.
- Finland uppmuntrar till att utveckla kontakterna mellan unga i Finland och unga i länder i Afrika, till exempel genom att stödja startup-verksamhet och innovationsverksamhet.
- Utvecklingssamarbetet mellan utbildningssektorn i Finland och länderna i Afrika fortsätter och stärks. Merparten av biståndet ska fördelas till en övergripande utveckling av utbildningssektorn, både på grundstadiet och på andra stadiet, inbegripet yrkesutbildningen. Dessutom ska högskolornas och forskningsinstitutens kapacitet stödjas i syfte att främja färdigheter, innovation och en hållbar utveckling. I samarbetet utnyttjas Finlands kompetens inom utveckling av en högklassig utbildning, inbegripet lärarutbildningen.
- Informationen om Afrika ska utvecklas i syfte att förmedla en mer övergripande och mer omfattande bild av Afrika via olika kanaler (inklusive sociala medier). Information ska också riktas till unga. Forskning i Afrika och kunskap om läget på den afrikanska kontinenten ska främjas både på ett allmänt plan i samhället och för olika målgrupper (bland annat medier och lärare).

7. Mål, verkställighet och resurser

- Genomförandet av strategin och uppnåendet av målen granskas regelbundet och tillräckliga resurser reserveras för genomförandet inom hela statsförvaltningen.
- Statsrådet tillsätter en styrgrupp mellan ministerierna. Styrgruppen ska följa upp genomförandet av strategin, ansvara för samordnandet mellan ministerierna och främja informationsspridningen och uppställandet av gemensamma mål.
- Baserat på de övergripande målen för strategin utarbetar varje ministerium en handlingsplan för det egna förvaltningsområdet i syfte att genomföra strategin på ett noggrannare plan med beaktande av budget- och resursfrågor. Styrgruppen får handlingsplanerna till kännedom.

- Statsrådet utreder hur den finländska statsförvaltningens sakkunskap om Afrika kan ökas och smidigare användas för samarbetet med Afrika.
- De internationella uppgifter som öppnas i Afrika eller som rör Afrika beaktas när beslut om rekryteringar och sekonderingar som stöds av statsförvaltningen fattas.
- Samarbetet med finländska aktörer i Afrika fortsätter och aktörerna uppmuntras också att skapa nya partnerskap vid genomförandet av strategin.

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Ministry for Foreign
Affairs of Finland